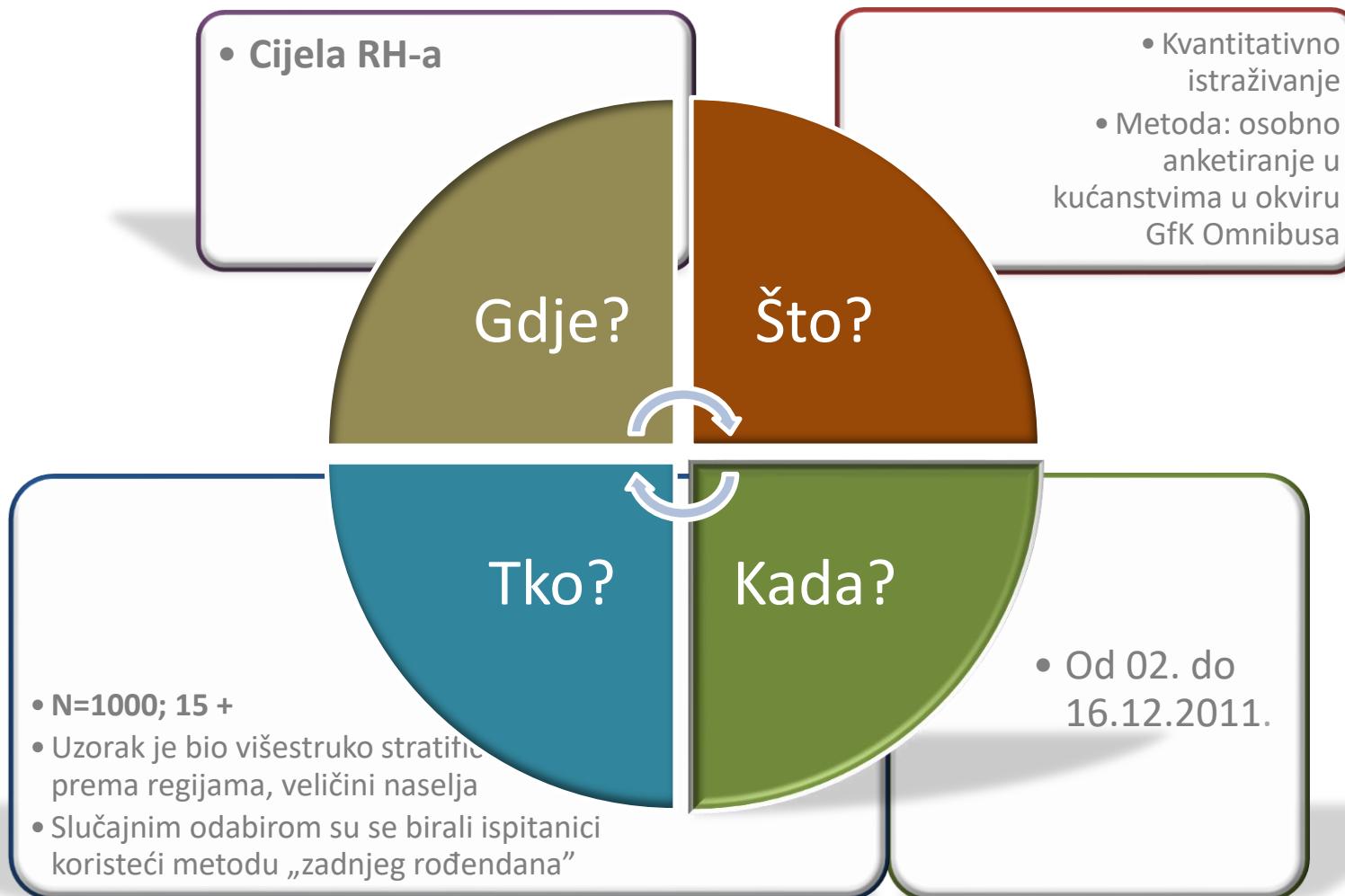

Istraživanje tržišta knjiga u RH-a

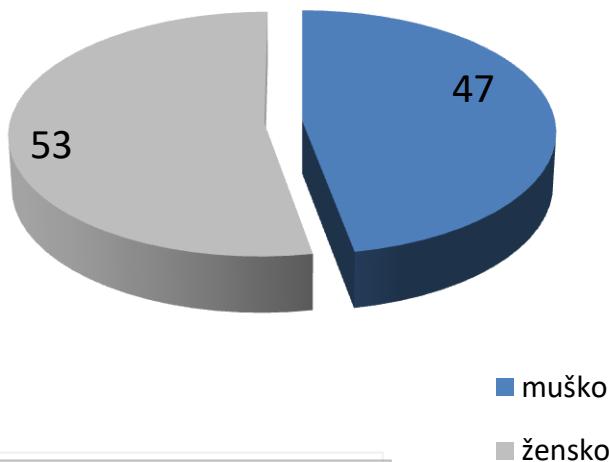
Prezentacija
GfK Hrvatska

Metodologija:

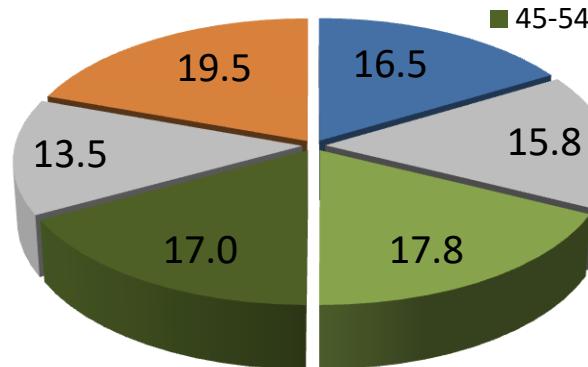

Struktura uzorka:

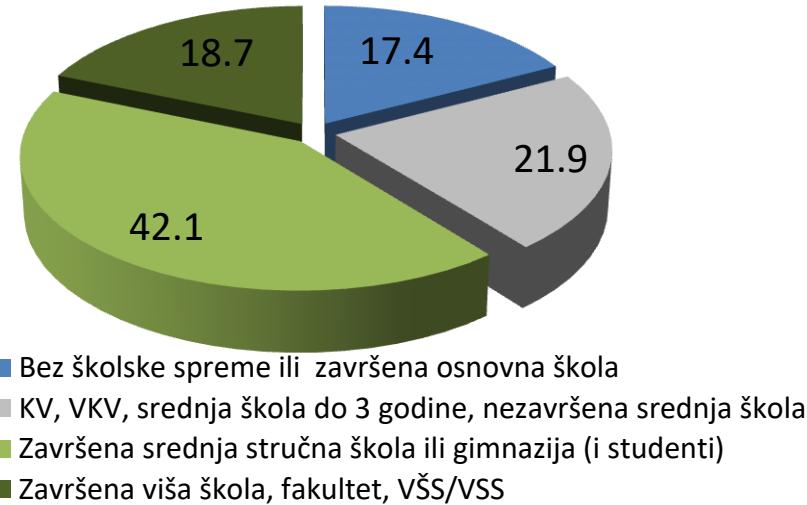
SPOL

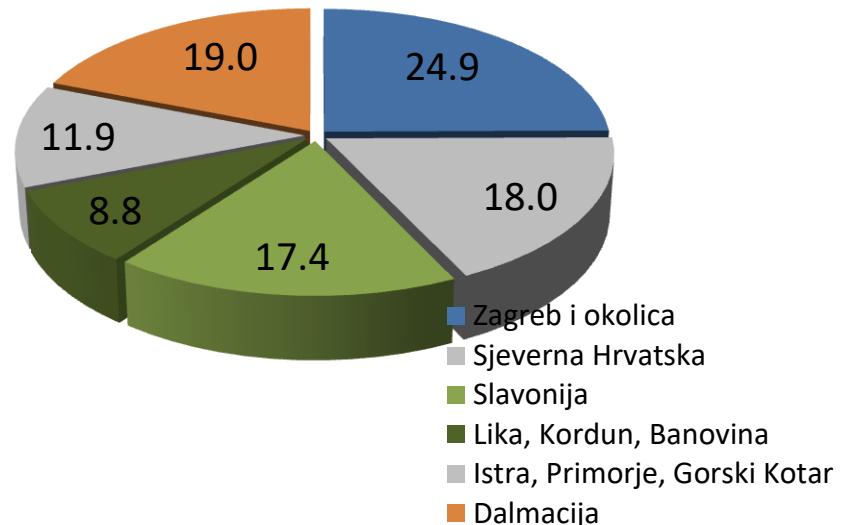
DOB

OBRAZOVANJE

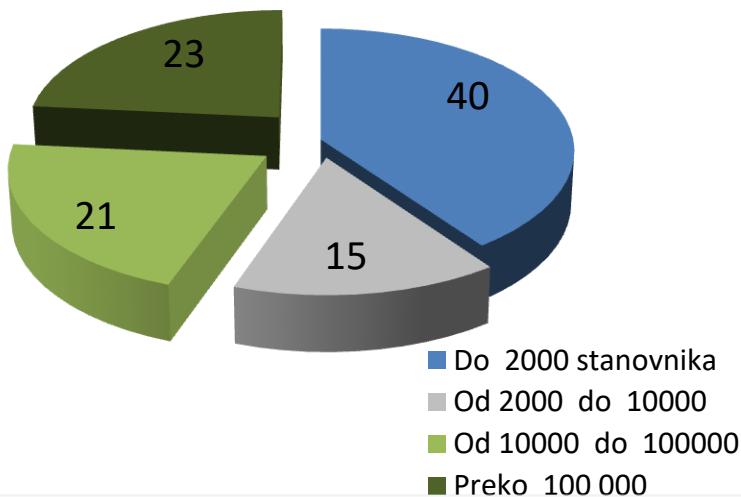

REGIJA

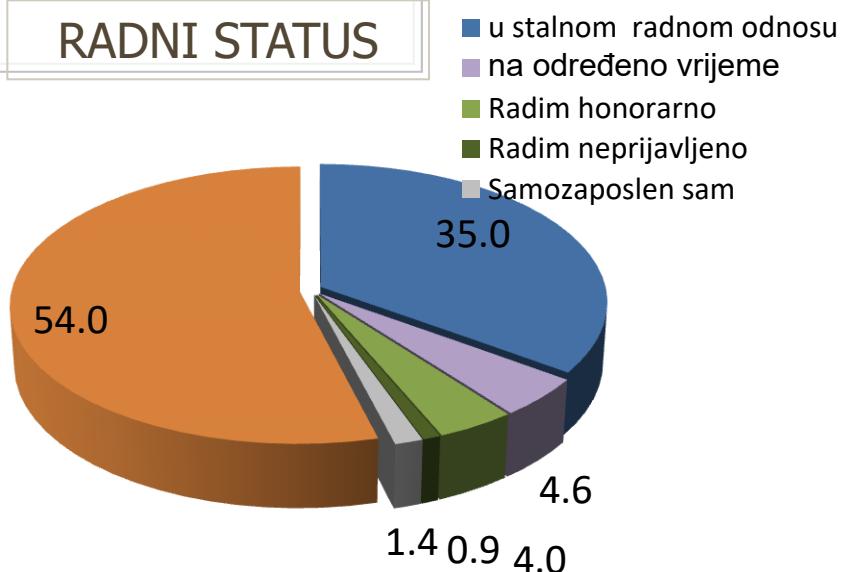

Struktura uzorka:

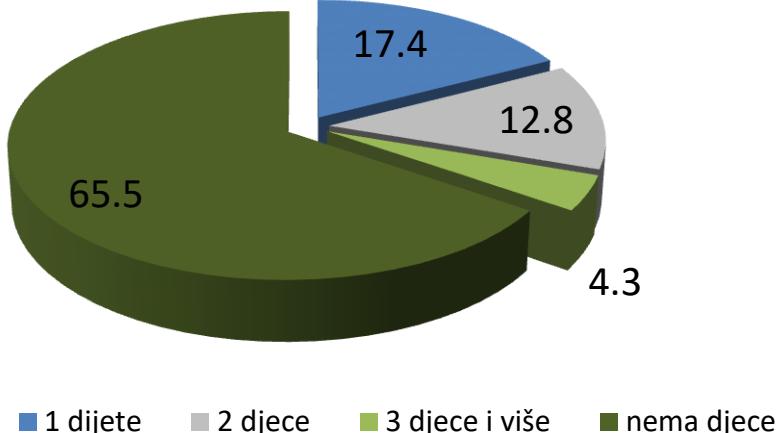
VELIČINA NASELJA

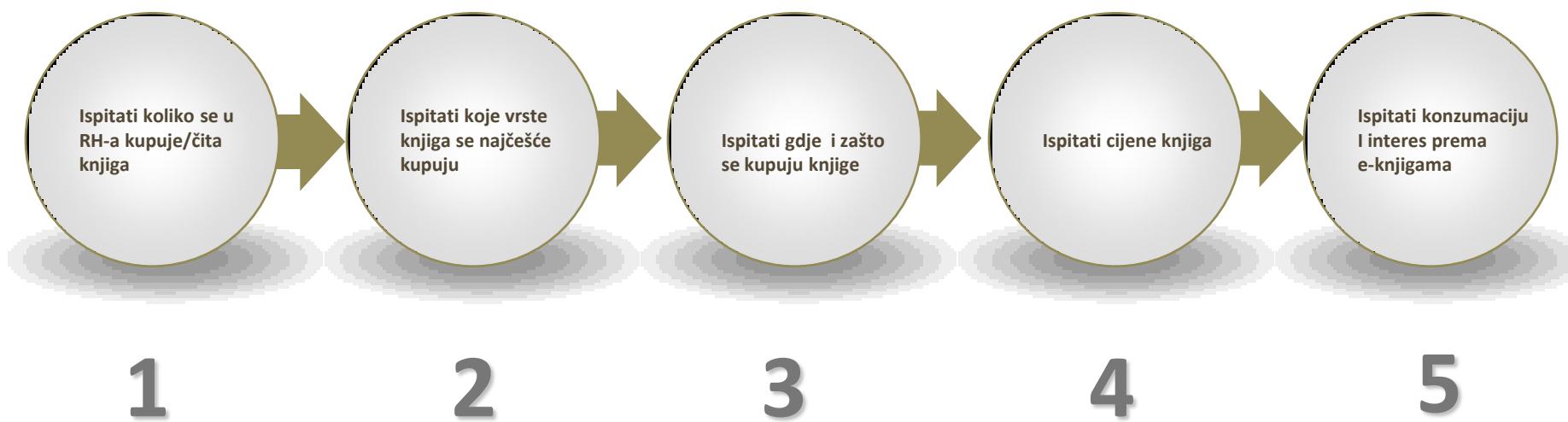
RADNI STATUS

BROJ DJECE U KUĆANSTVU DO 15. G. STAROSTI

Ciljevi istraživanja:

Rezultati istraživanja prikazani su na sljedećim stranicama.

Zaključci istraživanja:

KUPOVANJE/ČITANJE KNJIGA:

56% građana je u posljednjih godinu dana pročitalo barem jednu knjigu, u prosjeku se pročitaju tri knjige. Pročitane knjige se najčešće nabavljaju u knjižnici (45%) ili posuđuju od prijatelja (38%), dok 1/3 pročitane knjige kupuje.

31% građana RH-a starije od 15 godina u zadnja tri mjeseca kupilo je barem jednu knjigu. U prosjeku su kupljene dvije knjige u zadnja tri mjeseca. U odnosu na stanje prije šest godina, situacija je podjednaka, iako možemo pretpostaviti da je u međuvremenu sigurno došlo do porasta prodaje knjige (za koje nemamo mjerjenje), a koja je ponovno pala uslijed nastale krize. Najčešće se kupuje beletristika/poezija, stručne knjige i knjige za djecu.

UVJETI KUPOVANJA KNJIGA:

Knjige se najčešće kupuju u knjižarama (51%), slijede kiosci ali bez novina (23%) i sajmovi knjiga (21%). U odnosu na prije šest godina, došlo je do promjena u distribuciji knjiga, pa samim time i u navikama kupovine: smanjio se udio kupovine na kioscima uz novine, dok se povećala kupovina na kiosku bez novina. Isto tako se smanjila kupovina preko kluba knjiga i trgovačkih putnika, a povećala ona u hipermarketima.

Sve vrste knjiga se najčešće kupuju u knjižarama, dok u najvećoj mjeri odstupa kupovina dječjih knjiga jer se one najmanje (u odnosu na ostale vrste knjiga) kupuju u knjižarama i na sajmovima knjiga, a češće od ostalih na kioscima i u hipermarketima.

CIJENE KNJIGA:

Prosječna cijena zadnje kupljene knjige iznosi 80 kn. Preferiraju se jeftinije knjige – 44% zadnju kupljenu knjigu platilo je do 59 kn. Najmanje novca izdvaja se na dječje knjige – u prosjeku 40 kn i beletristiku/poeziju – u prosjeku 56 kn, a najviše za enciklopedije/atlase/rječnike – u prosjeku 163 kn. U odnosu na prije šest godina, došlo je do smanjena iznosa novca koji se izdvaja za knjige. Naime, 2005.-e prosječna cijena zadnje kupljene knjige iznosila je 108 kn, dok je 11% manje osoba zadnju knjigu platilo maksimalno 59 kuna.

Da je došlo do pada u budžetu namijenjenog knjigama, potvrđuje i činjenica da sada, u odnosu na prije šest godina, imamo čak 20% manje ljudi koji su zadnju knjigu kupili po punoj cijeni bez popusta (knjigu po punoj cijeni je 2005.- platilo 76%, a 2011.- 56%).

Za knjigu koja ih zanima, mekog uveza sa 200-tinjak stranica, ispitanici su spremni platiti u prosjeku 70 kn. Kupci 20 kn više od ne kupaca: 80 kn u odnosu na 60kn.

Zaključci istraživanja:

RAZLOZI NE/KUPOVANJA KNJIGA:

Knjige se najčešće kupuju samoinicijativno (47%), što znači da ih osoba sama pronađe u knjižari (30%) ili ju je vidjela izloženu (17%). 14% kupuje knjige na osnovi preporuke prijatelja, a na osnovi reklama/osvrta – 28%. Od različitih medijskih osvrta, najviše utjecaja imaju oni iz novina/časopisa (10% kupuje na osnovi njega).

Porazna je činjenica da polovica onih koji nisu kupila knjigu u zadnja tri mjeseca, vjerojatno i neće jer ih knjiga ne zanima, ne treba im, te ih ništa ne može navesti da ju kupe. 24% kao razlog ne kupovine navodi financije, dok 10% ne kupuje knjige jer ih posuđuje u knjižnicama.

Glavni motiv za još češću kupovinu knjiga kod kupaca bila bi niža cijena (kod 67% njih) ili veći izbor naslova (22%). Oko 1/3 onih koji nisu kupili niti jednu knjigu u zadnja tri mjeseca moglo bi se također privući jeftinijim knjigama.

E-KNJIGA:

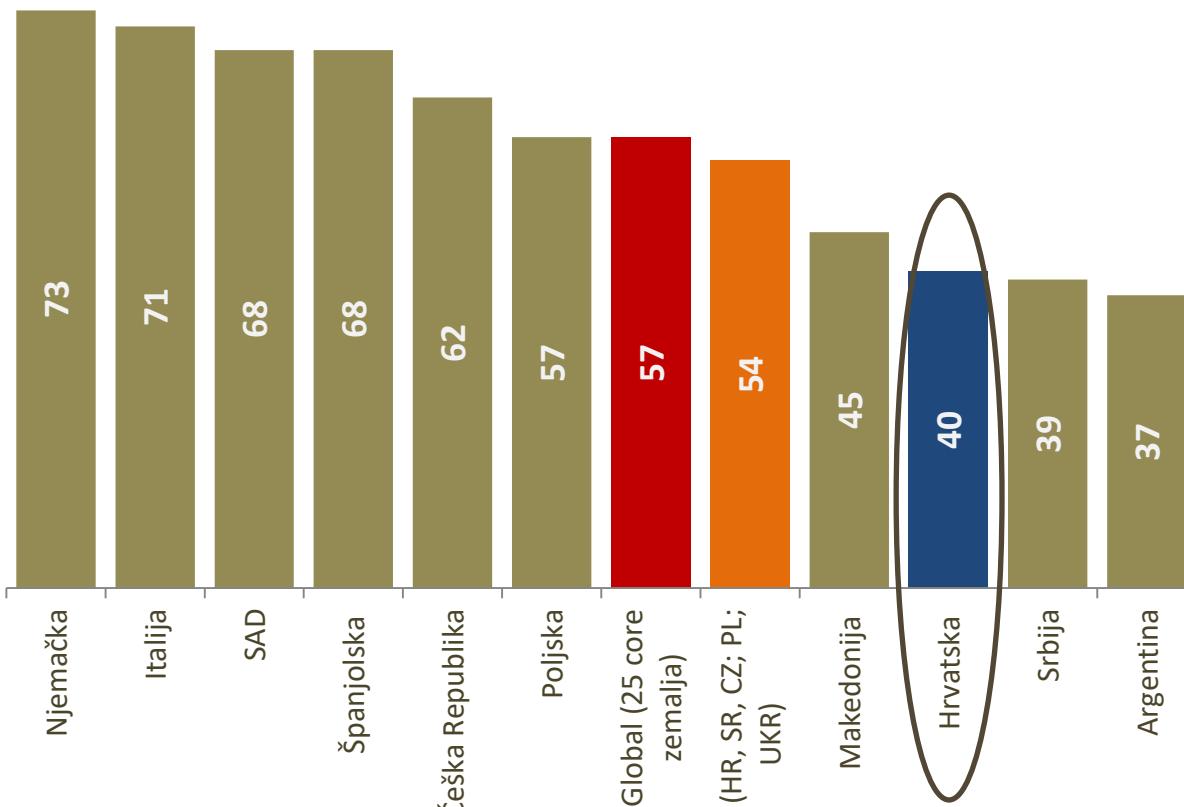
U RH-a, među populacijom starijom od 15 godina ima 32% onih koji nemaju niti jedan uređaj za čitanje e-knjiga (računalo, tablet, smartphone). Među onima koji imaju neki od uređaja, 9% čita e-knjige, dok ih 2% i kupuje. Kada bi oni koji sada nemaju, imali neki od ovih uređaja, 11% ima interes prema čitanju e-knjiga, a 2% i za kupovanje.

Gledajući na nivou cijele ispitivane populacije, možemo reći da kod 90% ne postoji interes ni prema čitanju ni kupovanju e-knjiga, kod 10% ima interesa prema čitanju, a kod 2% prema kupovanju e-knjiga.

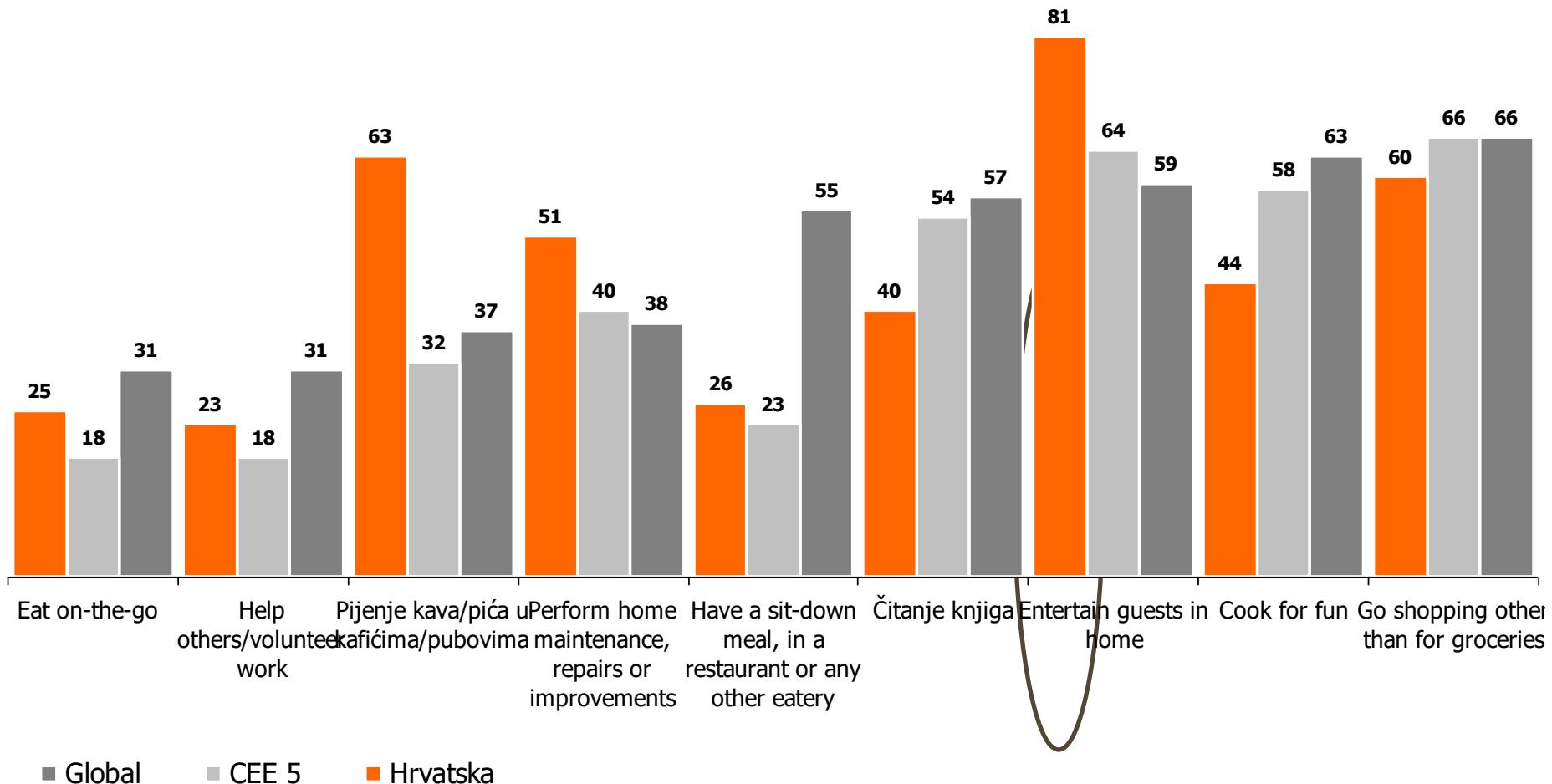
Učestalost kupovine i vrste kupljenih
knjiga/
Učestalost čitanja knjiga

Koliko se u Hrvatskoj, regiji i svijetu mjesečno pročita knjiga?

Ali zato, u čemu smo bolji od prosjeka???

Ali zato, u čemu su Hrvati bolji od prosjeka?

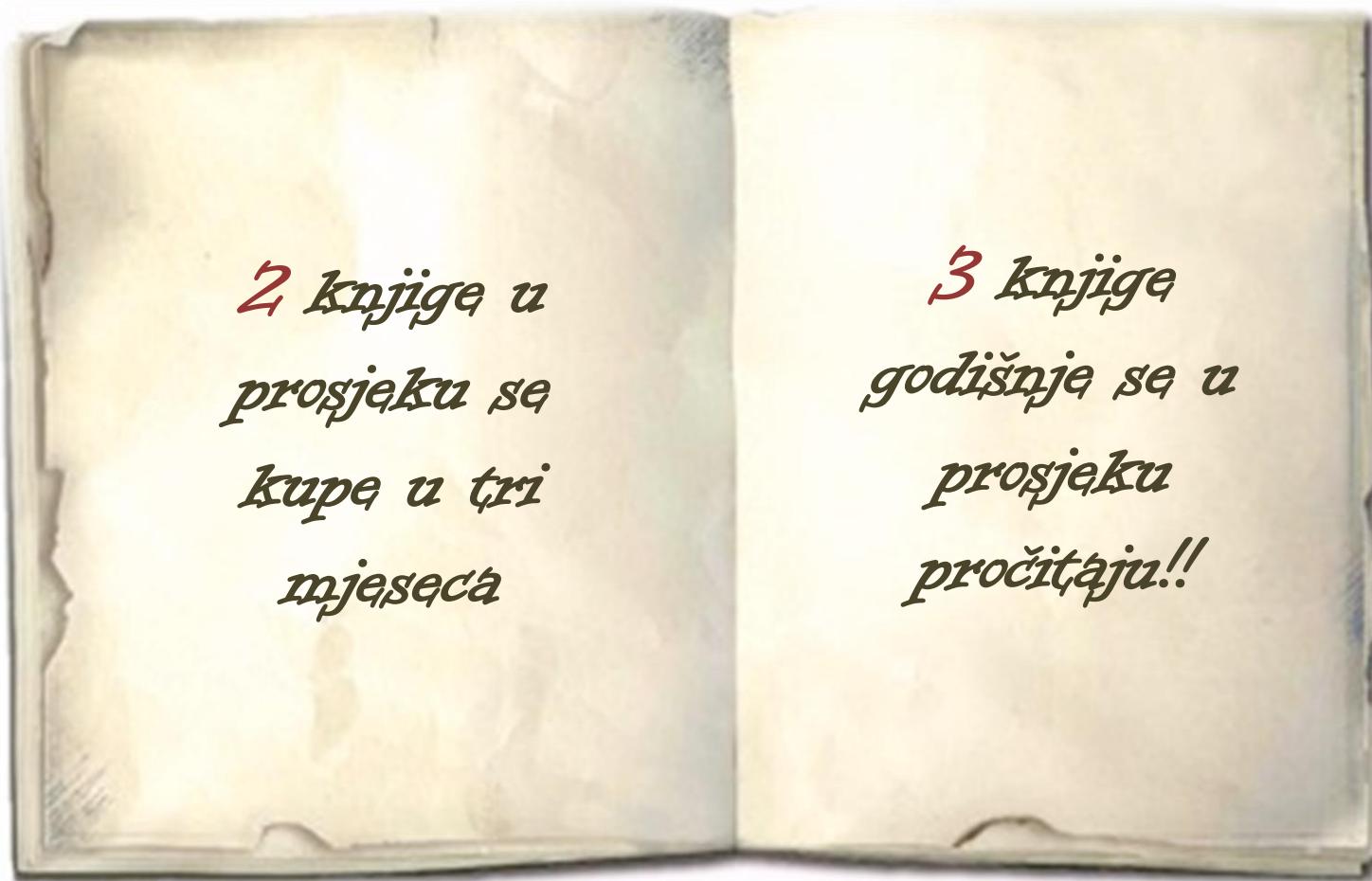
31%

KUPILI
barem jednu
knjigu u
posljednjih tri
mjeseca

2005 – 31%

56%

PROCITALI
barem jednu
knjigu u
posljednjih
godina dana

Tko čita manje, a tko više?

Prosjek 56%

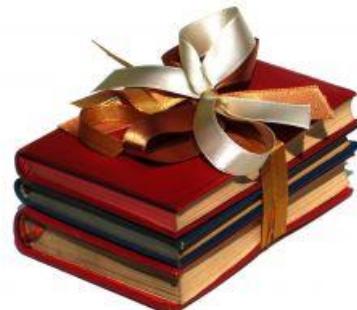
MANJE:
Ličani – 47%
Slavonci – 48%
Muškarci – 50%
Stariji (iznad
65g.) – 37%
Niže obrazovani –
34%

Prosjek 56%

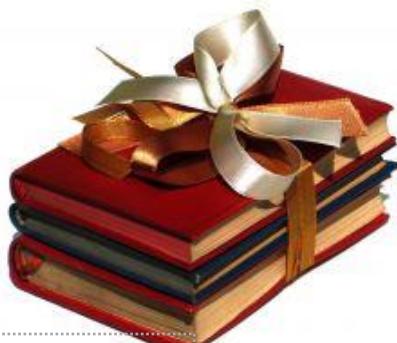
VIŠE:
Zagrepčani – 60%
Dalmatinci – 68%
Žene – 62%
Mladi (15-44g.) –
65%
Više obrazovani –
81%

Za koga se kupuju knjige?

67% - za sebe/svoju djecu

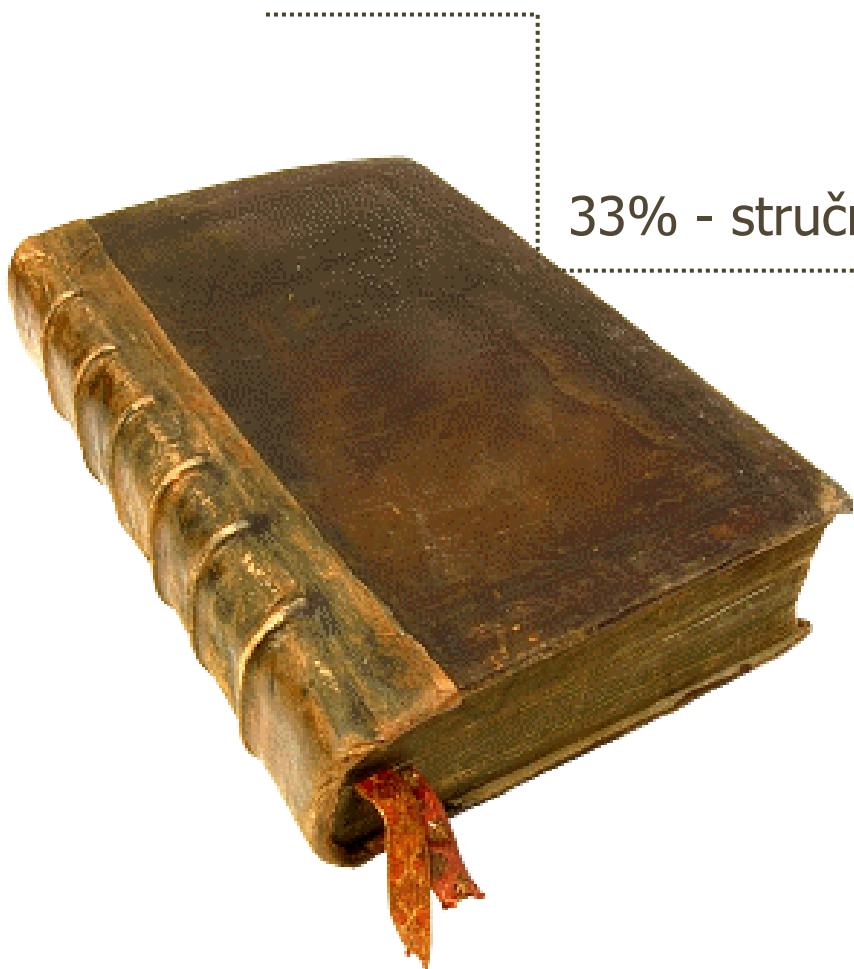
22% - za sebe i kao poklon drugima

11% - kao poklon drugima

Koje se vrste knjiga kupuju?

35% - beletristika/poezija

33% - stručne knjige; knjige za djecu

2005. – knjige za djecu – 14%

20% - publicistika; priručnici (kuharice, knjige samopomoći i sl.)

19% - enciklopediji/rječnici/atlasi

Gdje se nabavljaju pročitane knjige?

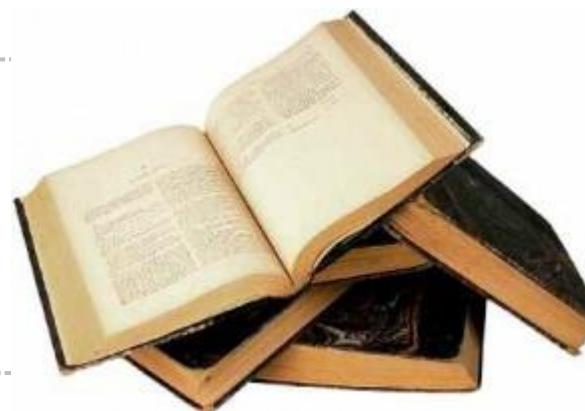
1. POSUĐUJU SE – 83%:
  - u knjižnici– 45%
  - od prijatelja/rodbine/kolega – 38%
2. Knjige KUPUJU – 35%:
3. Dobiju se na POKLON – 20%:

Gdje se knjige kupuju?

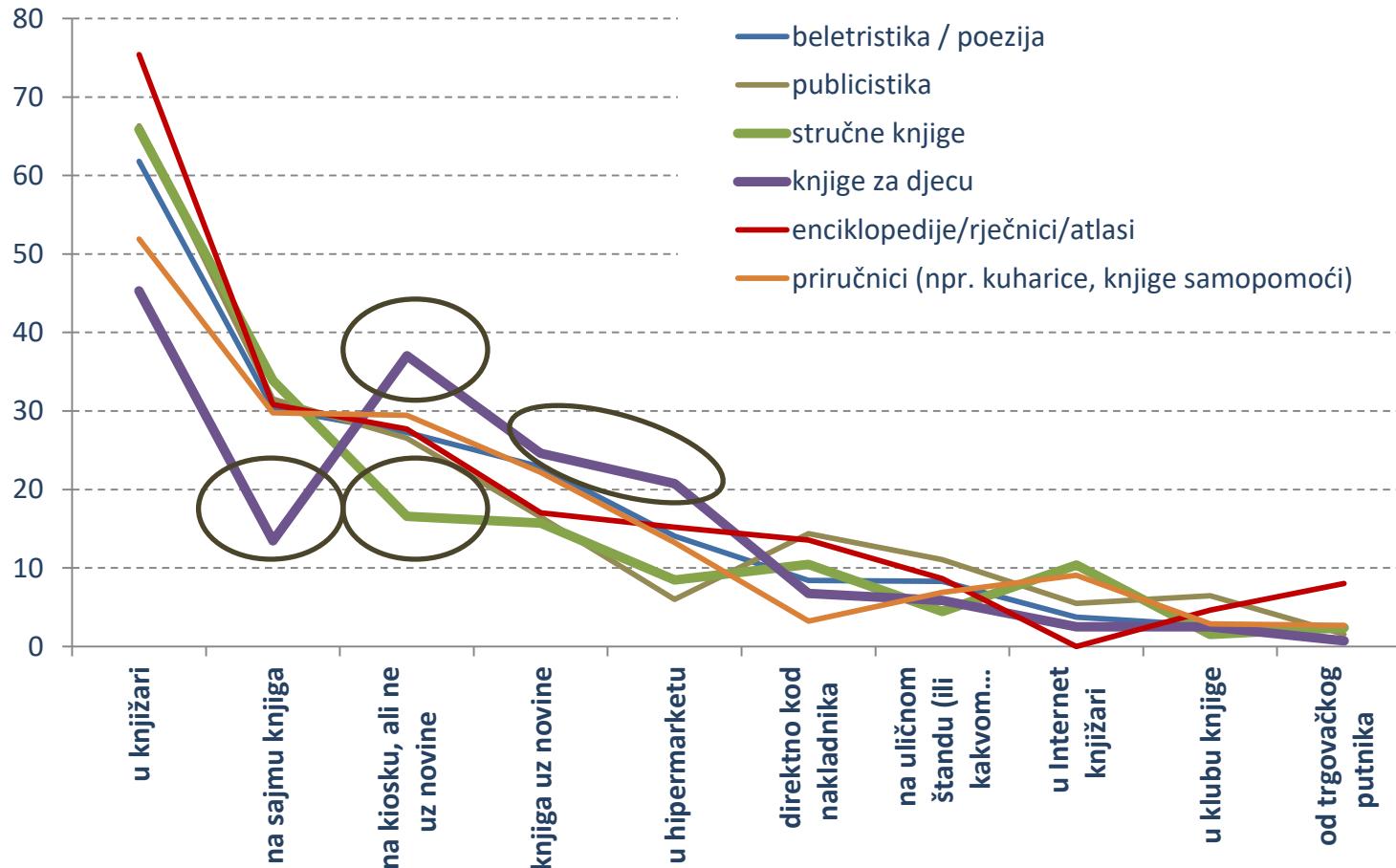
2011.

2005.

2. Na kiosku, ali ne uz novine – 23%	6%
3. Na sajmu knjiga – 21% + 7% (nakladnici)	14%*
5. U hipermarketu – 11%	4%
Internet knjižara – 2%	6%
Na uličnom štandu – 5%	4%
1. U knjižari – 51%	53%
4. Knjiga uz novine – 17%	31%
U klubu knjige – 3%	15%
Od trgovačkog putnika – 2%	10%

Gdje se kupuju pojedine vrste knjiga?

N=311 kupaca knjiga

Prosječna cijena* zadnje kupljene knjige:

Zadnja kupljena knjiga – 80 kn

Enciklopedije/rječnici/atlasi – 163 kn

Stručne knjige – 122 kn

Publicistika – 100 kn

Priručnici (kuharice, knjige samopomoći i sl.) – 60 kn

Beletristika/poezija – 56 kn

Knjige za djecu/slikovnice – 40 kn

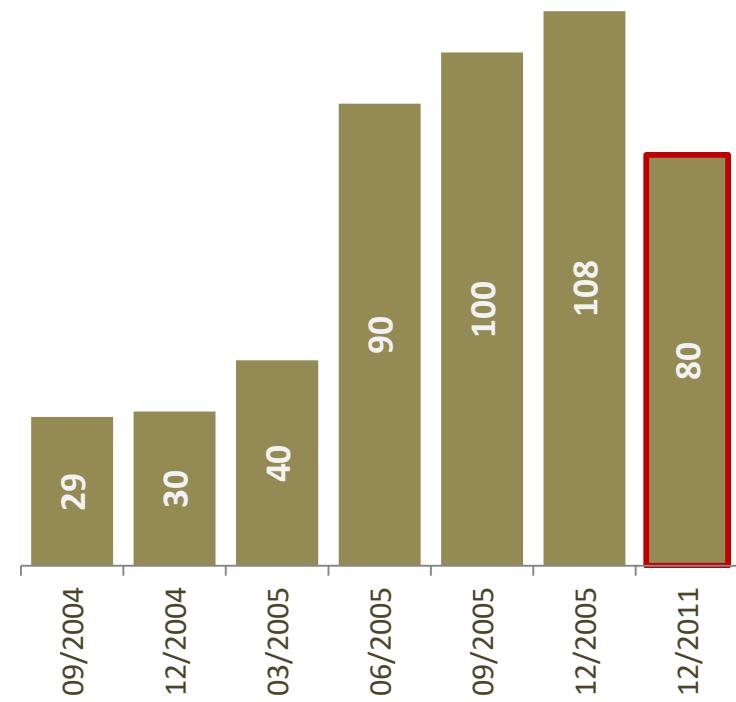
Prosječna cijena zadnje kupljene knjige:

2011.

2005.

Zadnja kupljena knjiga – **80 kn**

Zadnja kupljena knjiga – **108 kn**

Kupovina s popustom ili po punoj cijeni?

2011.

Po punoj cijeni – **56%**

Popust do 20% – **14%**

Popust iznad 20% – **16%**

Popust, ali ne zna koliki - **14%**

2005.

Po punoj cijeni – **76%**

Popust do 20% – **13%**

Popust iznad 20% – **5%**

Popust, ali ne zna koliki - **6%**

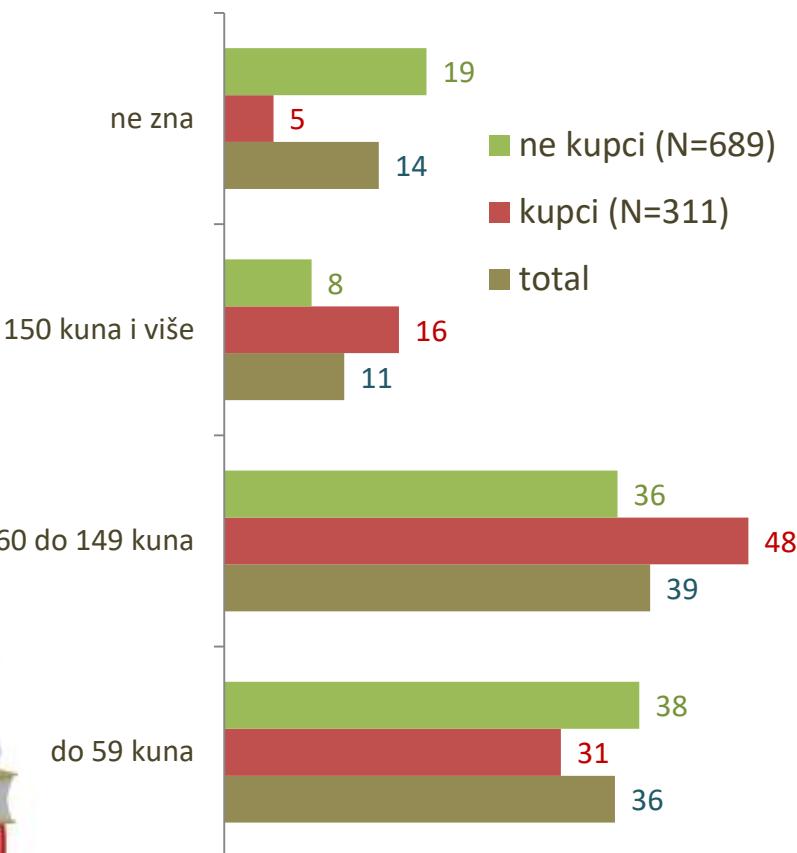

Koliko novaca bi izdvojili za knjigu koja im se sviđa, mekog je uveza i ima oko 200 stranica?

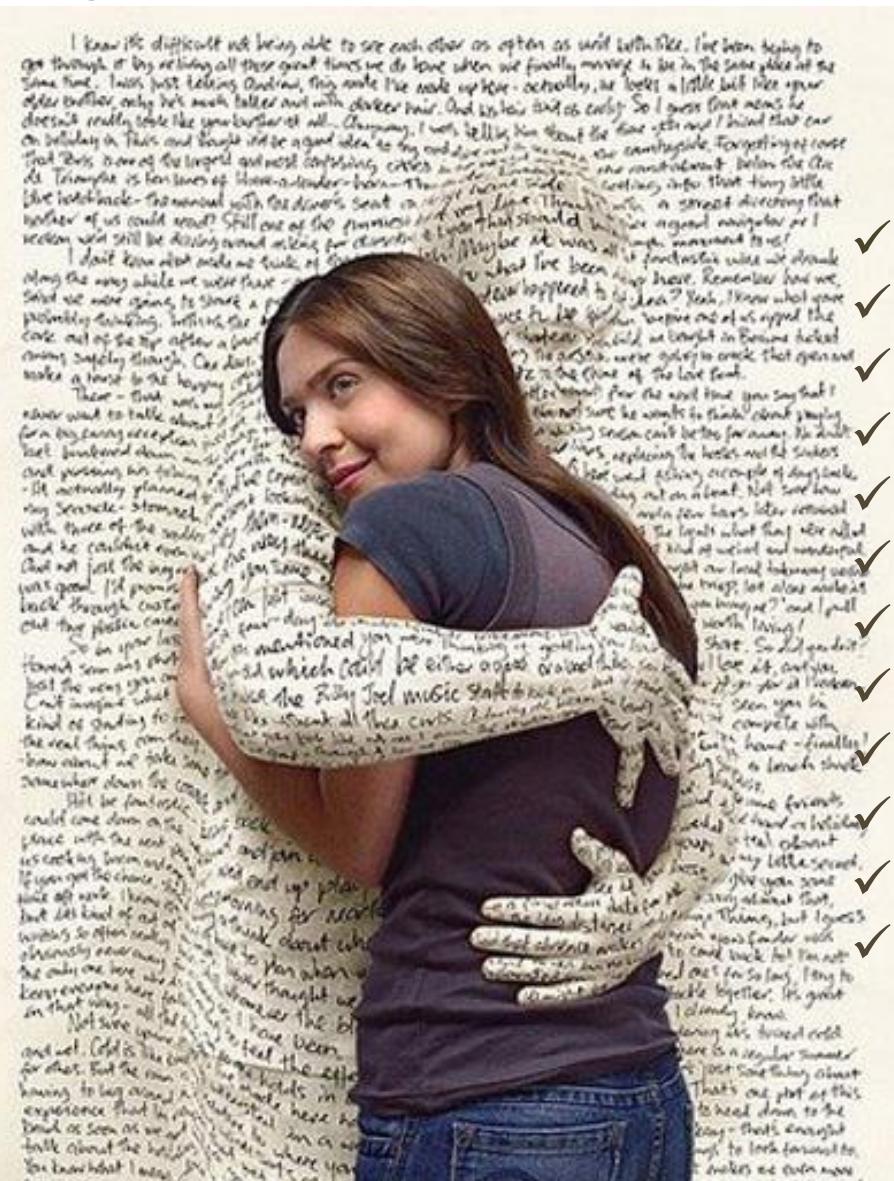
Svi - 70 kn

kupci - 80 kn

ne kupci - 60 kn

Koji su povodi za kupovinu posljednje knjige?

- ✓ Sam je pronašao/vidio izloženu – 47%
  - ✓ Na osnovi preporuke drugih – 14%
  - ✓ Poznat je pisac ili serija – 11%
  - ✓ Na osnovi reklame – 10%
  - ✓ Osvrt/prilog u novinama – 10%
  - ✓ Dobar popust – 9%
  - ✓ Za poklon – 5%
  - ✓ Preporuka knjižara – 4%
  - ✓ Osvrt/prilog na TV-u – 3%
  - ✓ Osvrt/prilog na Internetu – 3%
  - ✓ Poznat mi je izdavač ili urednik – 2%
  - ✓ Osvrt/prilog na radiju – 2%

Glavni razlog zbog kojeg nisu kupili niti jednu knjigu?

- ✓ Ne trebaju mi knjige/ne zanimaju me – **51%** (2005. - 46%)
- ✓ Financije – **24%** (2005. - 32%): ne mogu si ih priuštiti – **20%** + želio sam, ali je bilo skupo – **4%**
- ✓ Posuđujem iz knjižnice – **10%**
- ✓ Želio sam, ali nisam našao – **5%**
- ✓ Nemam vremena čitati – **3%**
- ✓ Ne vidim čitati – **2%**
- ✓ Nemam knjižaru u mjestu – **1%**
- ✓ ostalo – **5%**

Što bi Vas navelo da kupite/češće kupujete knjige?

- ✓ Više jeftinijih knjiga – **35%** (kupci - **67%**)
- ✓ Ništa me ne može navesti – **53%** (kupci - **7%**)
- ✓ Veći izbor naslova/bolja ponuda knjiga – **6%** (kupci – **22%**)

Ostalo:

- Knjižara u mjestu gdje živim – **3%**
-

Tko će biti čovjekov najbolji prijatelj?

Budućnost i e-knjiga

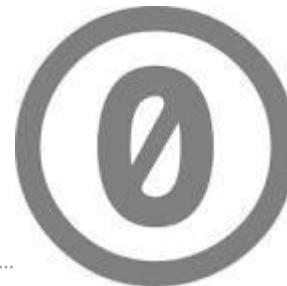
Posjedujete li uređaj pomoću kojeg se mogu čitati e-knjige?

Računalo – 68%

Smart phone* – 3%

Tablet – 0%

Nemam takav
uređaj – 32%

Budućnost i e-knjiga

Čitanje/kupovanje e-knjiga:

Koji IMAJU uređaj (*N=682*)

2%

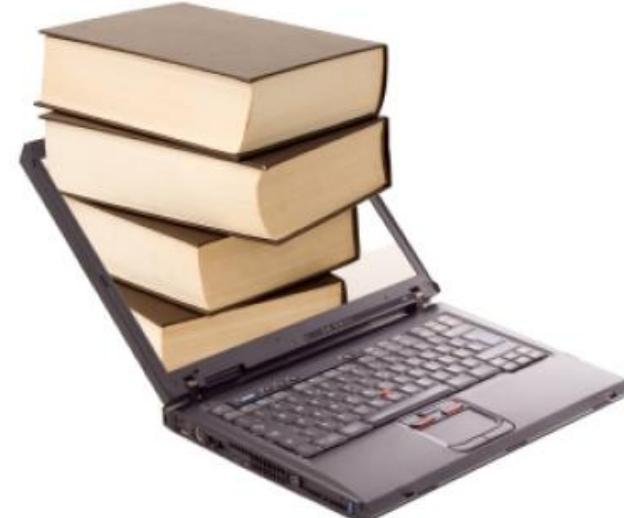
7%

91%

Koji NEMAJU uređaj (*N=318*)

2%

9%

87%

2% - ne zna

Budućnost i e-knjiga

Čitanje/kupovanje e-knjiga:

Kod 2% postoji interes za KUPOVANJE e-knjiga

Kod 10% za ČITANJE

Kod 90% NEMA
interesa prema e-knjigama

I za kraj:

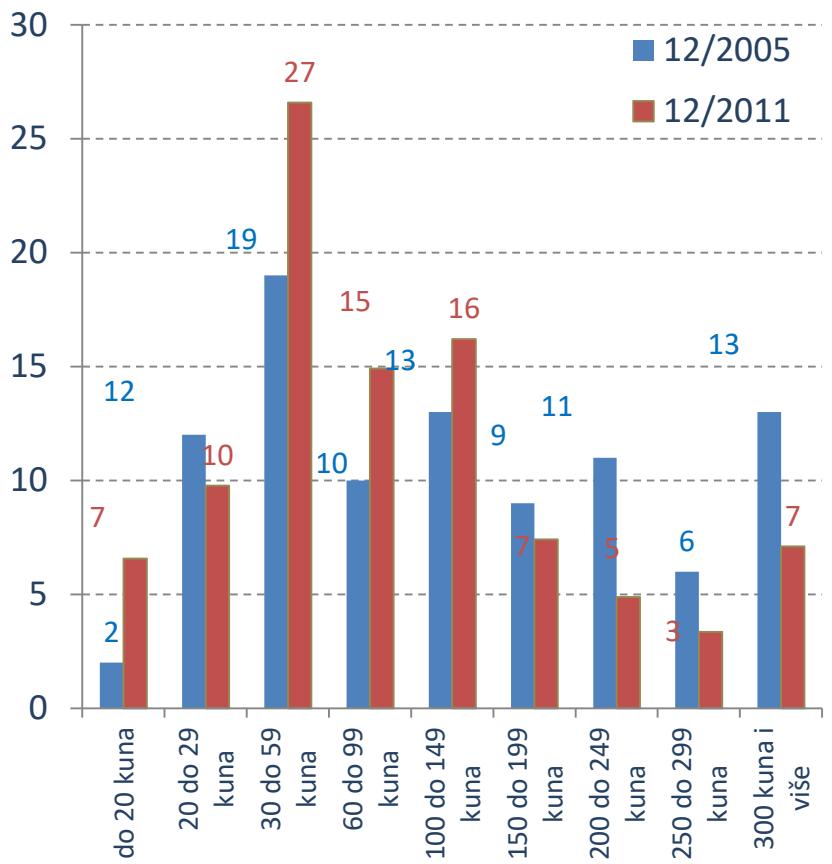
Knjige su naočale kroz koje gledamo svijet.
(Eduard von Feuchtersleben)

Uvjeti kupovine knjiga

Kada govorimo o knjigama, mislimo na sve knjige na hrvatskom ili na stranim jezicima uključujući i slikovnice, akademske udžbenike itd. Jedino što ovdje ne smatramo knjigom su osnovnoškolski i srednjoškolski obvezni udžbenici.

N=311 kupaca knjiga

PROSJEČNA CIJENA ZADNJE KUPLJENE KNJIGE: 80 kn

Beletristika/poezija - 56 kn

Publicistika - 100 kn

Stručne knjige- 122 kn

Knjige za djecu/slikovnice- 40 kn

Enciklopedije/atласи/rječnici- 163 kn

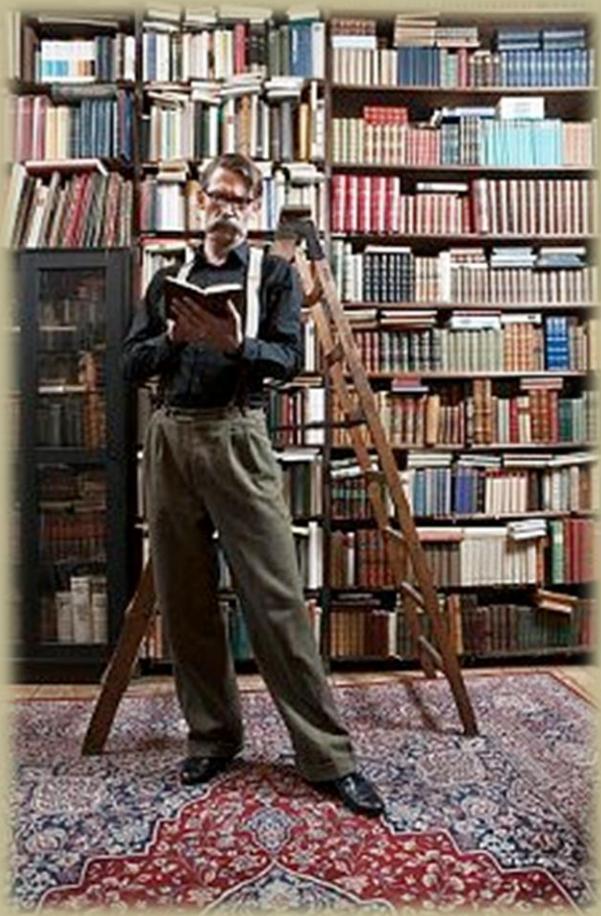
Priručnici- 60 kn

Kada je cijena u pitanju, kupci najviše preferiraju jeftinije knjige: skoro polovica kupaca (44%) platila je zadnju kupljenu knjigu maksimalno 59 kn. 31% knjigu je platilo od 60 do 149 kn, a preostalih 22% 150 kn i više.

Uspoređujući plaćene cijene iz 2011. i prije šest godina, možemo reći da se prije šest godina nešto više izdvajalo za knjige: 33% je knjigu platilo maksimalno 59 kn, 23% do 149 kn, a čak 33% 150 kn i više.

Prosječna cijena kupljene knjige 2005.-e iznosila je 108 kn, a sada 80 kn. Kroz šest praćenih valova (od rujna 2004.-e do prosinca 2005.-e) zamjećen je neprestani rast prosječne plaćene cijene knjige (od 29 do 108 kn), dok u današnjim danima ponovno dolazi do pada iznosa koji se izdvaja za knjige.

Uspoređujući različite vrste knjiga, vidimo gore da se najmanje novca izdvaja za dječje knjige: 40 kn u prosjeku, a najviše za enciklopedije/atlasi/rječnike – 163 kn u prosjeku. Za beletristiku se u prosjeku plaća 56 kn, a publicistiku – 100 kn.

Razlozi kupovine/ne kupovine knjiga